

Rekombinant Zoster (Zona) Aşısı, RZV: Bilmeniz Gerekenler

Many Vaccine Information Statements are available in Turkish and other languages. See www.immunize.org/vis

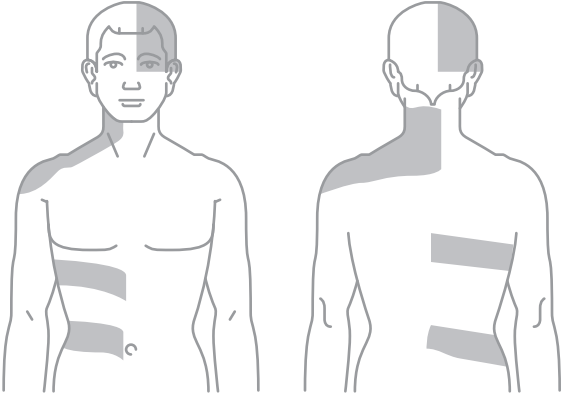
Birçok Aşı Bilgilendirme Beyanı, Türkçe ve diğer dillerde mevcuttur. www.immunize.org/vis adresine bakın

1 Neden aşı yaptırmalıyım?

Zona (ayrıca herpes zoster veya sadece zoster olarak da bilinmektedir) genellikle kabarcıkların olduğu ağrılı bir deri döküntüsüdür. Zona, su çiçeğine neden olan aynı varisella zoster virüsünden kaynaklanır. Su çiçeği olmanızın ardından virüs vücudunuzda kalır ve hayatın geri kalanında daha sonra zona oluşturabilir.

Başka bir kişiden size zona bulaşmaz. Ancak, hiç su çiçeği geçirmemiş olan bir kişiye (veya su çiçeği aşısı yapılmamış kişiye), zonası olan birinden su çiçeği geçebilir.

Bir zona döküntüsü genellikle yüzün veya vücudun bir tarafında görülür ve 2 ila 4 hafta içerisinde iyileşir. Ana belirtisi şiddetli olan ağrıdır. Diğer belirtiler ateş, baş ağrısı, titreme ve mide rahatsızlığı içerebilir. Çok seyrek olarak, bir zona hastalığı enfeksiyonu zatürre, işitme problemleri, körlük, beyin iltihabı (ensefalit) veya ölüme yol açabilir.

Yaklaşık 5 kişiden 1'inde, döküntüler geçtikten sonra şiddetli ağrı devam edebilir. Bu uzun süren acıya herpetik sonrası nevralji (post-herpetic neuralgia, PHN) denir.

Zona, 50 yaş ve üzerindeki kişilerde gençlere göre çok daha yaygındır ve risk yaşla birlikte artar. Ayrıca bağışıklık sistemi kanser gibi bir hastalık veya steroidler ya da kemoterapi gibi ilaçlarla zayıflamış kişilerde daha yaygındır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde yılda en az 1 milyon insan zona geçirir.

2 Zona aşısı (rekombinant)

Rekombinant zona aşısı 2017 yılında FDA tarafından zonayı önlemek için onaylanmıştır. Klinik çalışmalarda, zona oluşumunda %90'dan daha fazla etkili olmuştur. Ayrıca PHN olasılığını da azaltabilir.

50 yaş ve üzeri yetişkinler için 2 ila 6 ay arayla iki doz önerilmektedir.

Bu aşı ayrıca canlı zona aşısı (Zostavax) yaptırmış olan kişiler için de önerilmektedir. Bu aşıda canlı virüs yoktur.

3 Bazı kişilerin bu aşığı yaptırmaması gerekmektedir

Aşağıdakileri yaşamınız halinde aşı aşığı yapan kuruluşunuza söyleyin:

- **Şiddetli, hayatı tehdit edici alerji yaşamınız halinde.** Bir dozluk rekombinant zona aşısından sonra hayatı tehdit eden bir alerjik reaksiyon geçiren ya da bu aşının herhangi bir bileşenine ciddi bir alerjisi olan bir kişiye aşı yapılmaması önerilebilir. Aşı bileşenleri hakkında bilgi isterseniz sağlık hizmetleri uzmanınıza danışın.
- **Hamileyseniz veya emziriyorsanız.** Hamile veya emziren kadınlarda rekombinant zona aşısının kullanımı hakkında fazla bilgi yoktur. Sağlık uzmanınız aşılamaı geciktirmenizi tavsiye edebilir.
- **İyi hissetmiyor olmanız halinde.** Soğuk algınlığı gibi hafif bir hastalığınız varsa, muhtemelen bugün aşığı alabilirsiniz. Orta veya ağır hasta iseniz, muhtemelen iyileşene kadar beklemeniz gerekir. Doktorunuz size tavsiyede bulunabilir.

4 Aşı reaksiyon riskleri

Aşılar da dahil olmak üzere herhangi bir ilaçla reaksiyon yaşama olasılığı vardır.

Rekombinant zona aşılamasından sonra, bir kişi şunları yaşayabilir:

- Enjeksiyon bölgesinde acı, kızarıklık, ağrı veya şişlik
- Baş ağrısı, kas ağrıları, ateş, titreme, yorgunluk

Klinik çalışmalarda, çoğu kişinin kolunda, aşılama sonrası hafif veya orta derecede ağrılı bir yara olmuştur ve bazılarının da aşının yapıldığı yerde kızarıklık ve şişlik olmuştur. Bazı kişiler yorgun, kas ağrısı, baş ağrısı, titreme, ateş, mide ağrısı veya mide bulantısı hissetti.

Rekombinant zoster aşısı yapılan 6 kişiden 1'i, düzenli etkinlikler yapmasını engelleyen yan etkiler yaşadı. Belirtiler yaklaşık 2 ila 3 gün içinde kendi kendine geçmiştir. Yan etkiler genç insanlarda daha yaygındır.

İlk dozdan sonra bu reaksiyonlardan birini yaşamış olsanız bile rekombinant zoster aşısının ikinci dozunu almalısınız.

Bu aşından sonra olabilecek diğer şeyler:

- İnsanlar bazen aşı da dahil tıbbi işlemlerden sonra bayılırlar. Yaklaşık 15 dakika boyunca oturmak veya uzanmak, bayılmayı ve düşmekten kaynaklanan yaralanmaları önlemeye yardımcı olabilir. Baş dönmesi hissettiğinizde, görme değişikliğiniz veya kulaklarınızda çınlama olup olmadığını kuruluşunuza bildirin.
- Bazı kişiler, enjeksiyonları takip edebilen rutin ağrılardan daha şiddetli ve uzun süreli omuz ağrısı çekerler. Bu çok seyrek olarak yaşanır.
- Herhangi bir ilaç ciddi bir alerjik reaksiyona neden olabilir. Bir aşıya karşı bunun gibi reaksiyonların bir milyon dozda yaklaşık 1 olduğu tahmin edilmektedir ve aşılama sonrası birkaç dakika sonra ila birkaç saat arasında gerçekleşir.

Herhangi bir ilaçta olduğu gibi, aşı nedeniyle çok ciddi bir yaralanma veya ölüme neden olması açısından uzak bir ihtimal bulunmaktadır.

Aşıların güvenliği daima izlenmektedir. Daha fazla bilgi için, ziyaret edin: www.cdc.gov/vaccinesafety/

Sağlık hizmeti verenlere doğru aşı durumu bilgisi, bir aşı değerlendirmesi ve ileride yapılacak aşılar için önerilen zaman çizelgesini sağlayabilmek için, bilgiler Michigan Care Improvement Registry'ye (Michigan Sağlık Hizmeti İlerleme Sicili) gönderilecektir. Bireylerin doktorlarından aşı bilgisini Registry'ye iletmemelerini isteme hakları vardır.

5 Ciddi bir sorun olması halinde yapmalıyım?

Ne aramalıyım?

- Şiddetli alerjik reaksiyon belirtileri, çok yüksek ateş veya alışılmadık davranışlar gibi sizi ilgilendiren herhangi bir şey olup olmadığına bakın.

Şiddetli alerjik reaksiyon belirtileri ürtiker, yüzün ve boğazın şişmesi, nefes darlığı, hızlı bir kalp atışı, baş dönmesi ve güçsüzlük olabilir. Bunlar genellikle aşından sonraki birkaç dakika ila birkaç saat arasında başlayacaktır.

Ne yapmalıyım?

- Eğer **şiddetli bir alerjik reaksiyon** veya bekleyemeyecek diğer acil durumlardan olduğunu düşünüyorsanız, 9-1-1'i arayın ve en yakın hastaneye gidin. Aksi takdirde, sağlık hizmetleri uzmanınızı arayın.

Ardından, reaksiyon, Vaccine Adverse Event Reporting System'e (VAERS) (Aşı Advers Olay Bildirme Sistemi) bildirilmelidir. Doktorunuz bu raporu doldurmalıdır veya onu kendiniz www.vaers.hhs.gov adresindeki VAERS web sayfasından veya **1-800-822-7967** numarasını arayarak yapabilirsiniz.

VAERS tıbbi tavsiye vermez.

6 Daha fazla bilgiyi nasıl öğrenebilirim?

- Sağlık hizmetleri uzmanınıza danışın. Size aşı paketi ekini verebilir veya diğer bilgi kaynaklarını önerebilir.
- Sağlık müdürlüğünü veya sağlık bakanlığını arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Hastalık Kontrolü ve Önlenmesi Merkezi) ile İrtibat Kurun: **1-888-767-4687**
 - Şu numarayı arayın: **1-800-232-4636** (**1-800-CDC-INFO**) veya
 - CDC'nin web sayfasını www.cdc.gov/vaccines sayfasından ziyaret edin

Vaccine Information Statement Recombinant Zoster Vaccine

2/12/2018

Turkish

Office use only

